

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

KNO-4101-006-05/2014

P/14/026

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 61, F +48 22 444 56 82
kno@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/026 – Finansowanie kinematografii przez Polski Instytut Sztuki Filmowej
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego
Kontroler	Bogdan Jasiński, doradca ekonomiczny, legitymacja służbowa nr 907
Jednostka kontrolowana	Skopia Film Sp. z o.o., 01-186 Warszawa ul. Górczewska 15, lokal 31, zwana dalej „Skopia Film” lub „Spółka”
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jerzy Skolimowski oraz Ewa Piaskowska – członkowie Zarządu Spółki, uprawnieni do samodzielnego reprezentowania Spółki ¹

(dowód: akta kontroli str. 1-18)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena

Najwyższa Izba Kontroli ocenia², że Skopia Film nie w pełni wywiązała się z obowiązku wynikającego z umowy, zawartej z Polskim Instytutem Sztuki Filmowej (PISF, Instytut), której przedmiotem było dofinansowanie przedsięwzięcia, polegającego na produkcji filmu fabularnego pt. „Essential Killing”. Zrealizowane przedsięwzięcie przyczyniło się do rozwoju polskiej twórczości filmowej i jej promocji oraz dystrybucji i rozpowszechniania.

Uzasadnienie oceny Film pt. „Essential Killing” został wyprodukowany w planowanym (po zmianach) terminie i zgodnie ze scenariuszem oraz szczegółowym planem kosztów. Spółka nie dochowała określonego w umowie terminu zakończenia okresu prac końcowych, a zawarcie aneksu nr 1 do umowy z PISF nastąpiło dopiero po ponad dwóch latach od wskazanej w umowie daty zakończenia okresu prac końcowych.

Wydatki poniesione w związku z produkcją filmu były prawidłowo udokumentowane i księgowane w wyodrębnionej ewidencji kosztów.

Spółka zrealizowała plan dystrybucji i rozpowszechniania filmu, który był wyświetlany w 50 kinach w Polsce, osiągając frekwencję na poziomie ponad 76 tys. widzów, oraz w 35 krajach świata. Skopia Film nie dysponowała danymi dotyczącymi liczby widzów filmu pt. „Essential Killing” poza granicami Polski przez co niemożliwa była weryfikacja prawidłowości zakładanej – na etapie wnioskowania o środki publiczne – frekwencji na poziomie 200 tys. osób.

W latach 2010-2012 film był 23 razy nominowany i nagradzany nagrodami filmowymi na festiwalach filmowych krajowych i zagranicznych oraz nagrodami pozafestiwalowymi.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prawidłowość realizacji dofinansowanego przedsięwzięcia

Opis stanu faktycznego Spółka złożyła w dniu 30 listopada 2008 r. w PISF wniosek o dofinansowanie filmu fabularnego pt. „Essential Killing”, który spełniał wymogi określone w § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 27 października 2005 r. w sprawie udzielania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii³.

¹ W Spółce nie przewidziano stanowiska Prezesa Zarządu.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według skali 3-stopniowej byłoby utrudnione albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

³ Dz. U. Nr 219, poz. 1870 ze zm., zwany dalej „rozporządzeniem w sprawie udzielania dofinansowania”.

Całkowity przewidywany koszt produkcji filmu w kwocie 8.141,5 tys. zł planowano sfinansować: ze środków PISF – 3.500 tys. zł, tj. 42,99% kosztów ogółem, ze środków własnych Spółki – 245,1 tys. zł (3,01%), z pozostałych źródeł (koproducenci zagraniczni) – 4.396,4 tys. zł (54%).

Gatunek filmu określony został jako „sensacyjny dramat psychologiczny” o czasie projekcji 95 minut.

(dowód: akta kontroli str. 19-27, 28-124)

W odpowiedzi na pismo Spółki z dnia 8 września 2009 r. PISF wyraził zgodę na zwiększenie kosztów ogólnych przedsięwzięcia do kwoty 11.799,3 tys. zł oraz dofinansowania Instytutu do kwoty 5.000 tys. zł w związku z zainteresowaniem powstającym filmem znanych europejskich twórców i odtwórców.

(dowód: akta kontroli str. 125-127)

Skopia Film – w związku z realizacją filmu – zawarła pięć umów koprodukcyjnych⁴, zgodnie z którymi wkład finansowy koproducentów określony został na kwotę łączną 6.414,4 tys. zł.

W dniu 23 lutego 2010 r. Spółka zawarła umowę z Eurimages – Europejskim Funduszem Wspierania Koprodukcji i Rozpowszechniania Utworów Kinematograficznych i Audiowizualnych Rady Europy, na mocy której koprodukcja międzynarodowa otrzymała nieoprocentowaną warunkowo zwrotną pożyczkę w wysokości 400 tys. euro, w tym 268,5 tys. euro na rzecz Skopia Film.

(dowód: akta kontroli str. 196-245, 246-264, 265-277, 278-289, 290-299, 300-309, 310-333)

W dniu 27 stycznia 2010 r. została zawarta pomiędzy Skopia Film a PISF umowa nr 3904/2008 o udzielenie dotacji w kwocie 5.000 tys. zł na dofinansowanie przedsięwzięcia z zakresu produkcji filmu fabularnego pt. „Essential Killing” w reżyserii J. Skolimowskiego, według scenariusza Jerzego Skolimowskiego i Ewy Piaskowskiej, o czasie projekcji 95 minut.

Całkowity planowany koszt produkcji filmu został określony na 12.098,7 tys. zł, z czego 41,33% budżetu filmu, zaliczonego do kategorii „filmu trudnego”, stanowiło dofinansowanie udzielone przez PISF.

Producent zobowiązał się wyprodukować film terminowo, zgodnie ze scenariuszem, szczegółowym kosztorysem oraz harmonogramem produkcji (§ 2 umowy).

(dowód: akta kontroli str. 128-145, 146-177)

W dniu 21 listopada 2012 r. zawarto aneks nr 1 do umowy o dofinansowanie, zmieniający m.in.:

- 1) całkowity koszt produkcji filmu z: 12.098,7 tys. zł do 12.914,8 tys. zł, tj. o 816,1 tys. zł,
- 2) wkład własny producenta z: 556,8 tys. zł do 1.500,4 tys. zł, tj. o 943,6 tys. zł,
- 3) harmonogram produkcji filmu:
  - okres zdjęciowy: od 27 grudnia 2009 r. do 20 lutego 2010 r. na od 27 grudnia 2009 r. do 19 lutego 2010 r.;
  - okres montażu i udźwiękowienia: od 21 lutego 2010 r. do 30 czerwca 2010 r. na od 20 lutego 2010 r. do 6 października 2010 r.;
  - termin wykonania kopii wzorcowej: 15 lipca 2010 r. na 7 października 2010 r.;
  - okres prac końcowych: od 16 lipca 2010 r. do 16 sierpnia 2010 r. na od 8 października 2010 r. do 30 czerwca 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 178-195)

⁴ 1) „Cylinder Productions As” (Norwegia), „Mythberg Films Kft” (Węgry) i „Element Pictures Limited” (Irlandia) – umowa koprodukcji z dnia 16 grudnia 2009 r., zmieniona w dniu 23 stycznia 2011 r. i 1 października 2011 r.; 2) „Canal+ Cyfrowy” – umowa koprodukcji z dnia 12 listopada 2009 r., zmieniona w dniu 16 sierpnia 2011 r. i 20 marca 2012 r.; 3) „Syrena Films” Sp. z o.o. – umowa koprodukcyjna z dnia 16 marca 2010 r., zmieniona w dniu 10 października 2011 r.; 4) „Task Films” Sp. z o.o. – umowa z dnia 2 września 2010 r.; 5) „Akson Studio” Sp. z o.o. – umowa koprodukcyjna z dnia 13 lipca 2011 r., zmieniona w dniu 10 października 2011 r.

Skopia Film sporządziła i przekazała do PISF raport częściowy i raport końcowy z realizacji produkcji filmu pt. „Essential Killing”. Rozliczenie częściowe i rozliczenie końcowe dotacji były sprawdzane przez PISF pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym.

Według raportu końcowego z dnia 14 grudnia 2012 r. całkowity koszt produkcji filmu wyniósł 12.914,8 tys. zł. Koszty filmu zostały pokryte środkami PISF, Spółki i koproducentów, w tym wkładem finansowym – 12.767,2 tys. zł i rzeczowym – 147,6 tys. zł.

Film o długości 84 min. 35 sek.⁵ zrealizowano na nośniku 35 mm. Kolaudacja filmu odbyła się w dniu 6 września 2010 r., wykonanie kopii wzorcowej – dnia 7 października 2010 r., a zakończenie okresu prac końcowych – dnia 3 grudnia 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 334-340, 341-418, 419-469, 471-475, 484-490)

W dniu 18 grudnia 2012 r. Spółka została powiadomiona przez PISF o akceptacji przedstawionego do rozliczenia raportu końcowego oraz że akceptacja raportu stanowi rozliczenie przyznanych środków na dofinansowanie filmu i jest podstawą do przekazania przez PISF kwoty 500 tys. zł zgodnie z zawartą umową.

(dowód: akta kontroli str. 470)

Realizacja produkcji filmu nie była kontrolowana przez PISF, była natomiast poddana badaniu przez biegłego rewidenta na podstawie umowy zawartej w dniu 30 lipca 2012 r. W sporządzonym raporcie biegły rewident stwierdził, że przedstawiony budżet na dzień 31 lipca 2012 r., obejmujący całkowity koszt w wysokości 8.696,8 tys. zł, a dotyczący zrealizowanego filmu przez spółkę Skopia Film, jest zgodny z poniesionymi kosztami.

(dowód: akta kontroli str. 476-481)

Na podstawie badania prawidłowości dokumentowania i wydatkowania przez Spółkę środków w łącznej kwocie 3.550,1 tys. zł stwierdzono, że dowody księgowo były prawidłowo opisywane, koszty ewidencjonowane na wyodrębnionym koncie, a środki wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 514)

Ustalone
nieprawidłowości

Spółka nie dotrzymała terminu zakończenia prac końcowych. W umowie o udzielenie dotacji z dnia 27 stycznia 2010 r. termin ten został określony na 16 sierpnia 2010 r., a następnie aneksem nr 1 z dnia 27 listopada 2012 r. zmieniony na 30 czerwca 2012 r. Ostatecznie – według raportu końcowego z wykonania przedsięwzięcia – zakończenie okresu prac końcowych nastąpiło 3 grudnia 2012 r., tj. ponad pięć miesięcy od daty wskazanej w aneksie nr 1.

Najwyższa Izba Kontroli nie kwestionuje wyjaśnień członka Zarządu Spółki p. Ewy Piaskowskiej, że proces podpisywania aneksu, przygotowanego w maju 2012 r., wydłużył się do listopada 2012 r. w związku z ogromnym zakresem prac związanym z weryfikacją dokumentacji związanej z realizacją filmu na płaszczyźnie merytorycznej, księgowej i prawnej, a przedłużony termin zakończenia okresu prac końcowych został zaakceptowany przez PISF.

Jednakże NIK wskazuje, że w umowie o udzielenie dotacji Spółka zobowiązała się do wyprodukowania filmu m.in. zgodnie z załącznikiem nr 3 do umowy, tj. harmonogramem produkcji, według którego zakończenie okresu prac końcowych winno nastąpić do dnia 30 czerwca 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 491-493, 493a, 497)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Zawarcie aneksu nr 1 do umowy z PISF nastąpiło dopiero po ponad dwóch latach od wskazanej w umowie daty zakończenia okresu prac końcowych.

Najwyższa Izba Kontroli nie kwestionuje wyjaśnień członka Zarządu Spółki p. Ewy Piaskowskiej, że późne zawarcie aneksu związane było m.in. z: opóźnieniem w jednym z krajów koprodukcji filmu (Węgry) o rok terminu dystrybucji, będącego niezbędnym czynnikiem w procesie rozliczania kolejnych rat dofinansowania z funduszu „Eurimages”;

⁵ Tj. zgodnie z aneksem nr 1 z dnia 21 listopada 2012 r.

długotrwałym procesem gromadzenia dokumentacji niezbędnej dla rozliczenia filmu (w tym również badań audytowych oraz tłumaczeń przysięgłych wszystkich dokumentów) w kontekście skomplikowanej struktury produkcyjnej filmu – czterech międzynarodowych partnerów koprodukcji w różnych krajach Unii Europejskiej oraz „Eurimages”.

(dowód: akta kontroli str. 491-493, 493a, 497)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że Spółka nie w pełni wywiązała się z obowiązku, wynikającego z umowy o udzielenie dotacji zawartej z PISF, tj. wyprodukowania filmu zgodnie z harmonogramem produkcji.

2. Wpływ dofinansowanego przedsięwzięcia na twórczość filmową, produkcję filmów, ich dystrybucję i rozpowszechnianie, promocję polskiej twórczości filmowej.

Opis stanu faktycznego

Premiera filmu w Polsce na 50 ekranach kin odbyła się w dniu 22 października 2010 r.

W załączniku do wniosku o dofinansowanie w części „Wskaźniki oczekiwanych rezultatów” zakładano, że liczba widzów w kinach zarówno w Polsce, jak i za granicą osiągnie liczbę 200.000.

Według raportu dystrybutora na dzień 31 grudnia 2011 r. na terytorium Polski film obejrzało 76.161 widzów i zostało sprzedanych na różnych nośnikach 3.388 egzemplarzy filmu. Przychody ogółem Skopia Film wyniosły 139,9 tys. zł i zostały potrącone z przekazanego przez dystrybutora na produkcję filmu minimum gwarantowanego w wysokości 400 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 509)

Dystrybutor filmu nie przedłożył Spółce raportów z dystrybucji filmu przekraczających okres 31 grudnia 2011 r., jednakże – biorąc pod uwagę fakt, że film w tym okresie już od dawna nie był eksploatowany w kinach, a sprzedaż filmu na innych nośnikach zwyczajowo nie przynosi znaczących przychodów – minimum gwarantowane nadpłacone przez dystrybutora wyniosło ponad 260 tys. zł i Spółka nie poniosła strat.

(dowód: akta kontroli str. 494-496, 498-499)

Dystrybucja filmu prowadzona była w co najmniej 35 krajach⁶. Skopia Film nie posiada precyzyjnej informacji, w ilu krajach odbywała się dystrybucja, ponieważ agent sprzedaży międzynarodowej filmu w kilku przypadkach zawarł ponadterytorialne umowy na eksploatację filmu, dotyczące dystrybucji nie w poszczególnym państwie, ale w grupie państw, np. Beneluxu (Belgia, Holandia, Luksemburg), krajów bałtyckich (Litwa, Łotwa, Estonia), Środkowego Wschodu (Iran, Afganistan, Pakistan), krajów byłej Jugosławii (Serbia, Bośnia i Hercegowina, Chorwacja, Czarnogóra, Słowenia, Macedonia), Skandynawii (Szwecja, Dania) oraz Ameryki Łacińskiej.

(dowód: akta kontroli str. 484-490, 497)

Całkowite wpływy z tytułu dystrybucji i rozpowszechniania filmu za granicą wyniosły – zgodnie z raportem sprzedaży międzynarodowej z dnia 30 września 2013 r. – 2.098,5 tys. zł, w tym przekazane Spółce – 370,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 484-490, 497)

Film pt. „Essential Killing” w latach 2010-2012 był 23 razy nominowany i nagradzany nagrodami filmowymi na festiwalach filmowych krajowych i zagranicznych oraz nagrodami pozafestiwalowymi, w tym:

- nominowany był do Europejskiej Nagrody Filmowej (dawniej „Felix”) oraz do Polskiej Nagrody Filmowej „Orzeł” i otrzymał nagrody w kategoriach: Najlepszy film za rok 2010, Najlepsza reżyseria za rok 2010, Najlepsza muzyka za rok 2010, Najlepszy montaż za rok 2010 (nagroda podwójna);

⁶ Licencję na eksploatację filmu zakupiły następujące kraje: Argentyna, Chile, Australia, Kanada, Chiny, Francja, Rosja, Czechy, Słowacja, Niemcy, Austria, Grecja, Cypr, Irlandia, Izrael, Węgry, Włochy, Japonia, Norwegia, Nowa Zelandia, Portugalia, Tajwan, Turcja, Wielka Brytania, Stany Zjednoczone Ameryki Północnej.

- nagradzany był m.in. w 2010 r. na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Wenecji (Nagroda Specjalna Jury i Nagroda za najlepszą rolę męską) oraz na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Mar del Plata (Nagroda Główna „Złote Ombu”, Nagroda aktorska i Nagroda dziennikarzy); na Gdynia Film Festiwal w 2011 r. (Grand Prix – Wielka Nagroda Jury „Złote Lwy” oraz Nagrody za: reżyserię, zdjęcia, montaż – nagroda podwójna, muzykę).

Ponadto w latach 2013-2014 film brał udział w festiwalu filmowym „Kuan – Du Festiwal” w Republice Chińskiej – Tajwan oraz uczestniczył w przeglądach filmowych: „2 Dni Filmu Polskiego” w Rijece, „Fryderyk Chopin” Rijeka oraz „Art-kina Croatia” w Chorwacji.

Film został sklasyfikowany jako jeden z dziesięciu najlepszych filmów roku 2011 przez francuski miesięcznik filmowy „Cahiers du Cinema”.

(dowód: akta kontroli str. 482-483, 491-493)

Zgodnie z § 17 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie udzielania dofinansowania oraz § 19 ust. 1 zawartej z PISF umowy o dofinansowanie Spółka była zobowiązana do zwrotu dotacji z zysku osiągniętego z przedsięwzięcia, proporcjonalnie do uzyskanej dotacji.

Do czasu zakończenia kontroli Skopia Film nie dokonywała zwrotu dotacji, ponieważ dotychczas nie osiągnięto zwrotu kosztów produkcji filmu i nie wypracowano zysku.

(dowód: akta kontroli str. 484-488, 497)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Skopia Film nie dysponowała danymi dotyczącymi liczby widzów filmu pt. „Essential Killing” poza granicami Polski, a osiągnięta frekwencja w kinach polskich wyniosła 76.161 widzów.

Najwyższa Izba Kontroli nie kwestionuje wyjaśnień członka Zarządu Spółki p. Ewy Piaskowskiej, że podpisana z jednej strony przez Spółkę, koproducentów międzynarodowych oraz Eurimages, a z drugiej strony – przez agenta inkasa umowa przewidywała rozliczenia z każdym z poszczególnych dystrybutorów międzynarodowych filmu w formie raportów z uzyskanych zysków z dystrybucji i rozpowszechniania filmu, bez wyszczególnienia danych dotyczących frekwencji widowni kinowej czy też liczby sprzedanych nośników.

NIK wskazuje jednak, że brak danych uniemożliwia weryfikację prawidłowości oszacowania – na etapie wnioskowania o środki publiczne – liczby widzów zarówno w Polsce, jak i za granicą na poziomie 200 tys. osób.

(dowód: akta kontroli str. 488, 497)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że zrealizowane przez Spółkę przedsięwzięcie przyczyniło się do rozwoju polskiej twórczości filmowej i jej promocji oraz dystrybucji i rozpowszechniania. Film był wyświetlany na 50 ekranach w Polsce i w 35 krajach świata; obejrzało go ponad 76 tys. widzów w Polsce, a do dnia 31 grudnia 2011 r. sprzedanych zostało na różnych nośnikach 3.388 egzemplarzy filmu. „Essential Killing” w latach 2010-2012 był 23 razy nominowany i nagradzany nagrodami filmowymi na festiwalach filmowych krajowych i zagranicznych oraz nagrodami pozafestiwalowymi.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁷, wnosi o pełną realizację zobowiązań wynikających z zawartych umów o udzielenie dotacji ze środków publicznych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

⁷ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm., dalej: „ustawa o NIK”.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli.

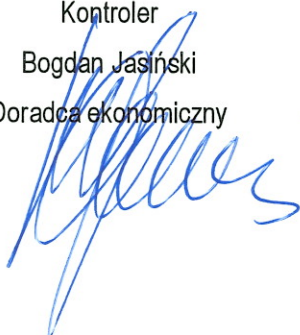
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 2 grudnia 2014 r.

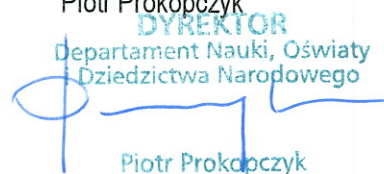
Kontroler
Bogdan Jasński
Doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego

Dyrektor

Piotr Prokopczyk

DYREKTOR
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego
Piotr Prokopczyk

